

Analýza vplyvov na služby verejnej správy pre občana
7.1 Identifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá návrhom
7.1.1 Predpokladá predložený návrh zmenu existujúcej služby verejnej správy alebo vytvorenie novej služby?
<i>Zmena existujúcej služby (konkretizujte a popíšte)</i>
Návrhom zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaniká peňažný príspevok na opatrovanie poskytovaný zo štátneho rozpočtu prostredníctvom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia na zabezpečenie osobnej starostlivosti fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby so stupňom odkázanosti IV alebo V v jej prirodzenom domácom prostredí. Tento príspevok sa poskytoval opatrovateľovi tejto fyzickej osoby. Tento peňažný príspevok na opatrovanie sa nahrádza novým príspevkom na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej len „príspevok na pomoc pri odkázanosti“ alebo „PPO“), poskytovaným zo štátneho rozpočtu prostredníctvom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Je založený na princípoch osobného rozpočtu a bude poskytovaný priamo fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby, a to pre širšiu cieľovú skupinu odkázaných osôb so stupňom odkázanosti už od I až po V (ďalej len „odkázaná osoba“), ktorým štát prispieva odkázanej osobe na úhradu jej preukázateľných výdavkov na neformálnu starostlivosť alebo formálnu starostlivosť. Odkázaná osoba s mesačnou periodicitou rozhoduje, ako reálne PPO za mesiac využije na úhradu výdavkov na neformálnu starostlivosť, formálnu starostlivosť- ambulantné formy a terénne formy sociálnych služieb alebo ich kombináciu, a to podľa vlastnej potreby a preferencií v konkrétnom čase. Ak ide o formálnu starostlivosť, bude s mesačnou periodicitou preukazovať výdavky príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Cenová dostupnosť vybraných druhov sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, poskytovaných ambulantnou formou, pre odkázané osoby zabezpečovaná podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zabezpečovaná spolufinancovaním štátom prostredníctvom poskytovania finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou z kapitoly MPSVR SR obciam a neverejným poskytovateľom týchto sociálnych služieb, sa nahrádza poskytovaním príspevku na pomoc pri odkázanosti, účelovo určeným aj na platenie úhrady za poskytovanú sociálnu službu v týchto zariadeniach sociálnych služieb.
<i>Nová služba (konkretizujte a popíšte)</i>
Návrhom zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zavádza nový príspevok na pomoc pri odkázanosti, ktorý bude poskytovaný priamo odkázanej fyzickej osobe, ktorá sama podľa svojich potrieb a preferencií rozhodne o jeho využití na neformálnu starostlivosť (úhradou odmeny neformálnemu opatrovateľovi) alebo na formálnu starostlivosť (úhrada za vybrané sociálne služby - novo aj na domácu opatrovateľskú službu, monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci, novú podpornú službu, ktorou je sprostredkovanie sociálnej služby a inej pomoci, ako aj na pomoc pri odkázanosti, vykonávanú ako samostatnú odbornú činnosť- nový druh sociálnej služby v rámci spájania poskytovanej dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti v hospici a dome ošetrovateľskej starostlivosti alebo na službu starostlivosti o domácnosť a záhradu poskytovanú registrovaným sociálnym podnikom s využitím servisnej poukážky). Nárok na príspevok na pomoc pri odkázanosti budú odkázaným osobám (v príslušnom stupni odkázanosti podľa integrovaného posudku vydaného úradom práce sociálnych vecí a rodiny podľa zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti) priznávať v správnom konaní na základe podanej žiadosti úradu práce sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Upsvar“) a budú rozhodovať aj o nároku na výplatu tohto príspevku za príslušný mesiac na základe evidovanej a odobratej neformálnej alebo formálnej starostlivosti, ktorej odobratie sa v prípade formálnej starostlivosti bude Upsvar preukazovať dokladom o úhrade za jej odobratie. V záujme odstránenia zbytočnej administratívnej záťaže odkázanej osoby sa nebudú vyhotovovať písomné rozhodnutia o priznaní nároku na výplatu príspevku za príslušný kalendárny

mesiac, ktorým sa odkázanej osobe v plnom rozsahu vyhovuje, a to uznaním predložených zaplatených úhrad za poskytovanú formálnu starostlivosť za príslušný kalendárny mesiac.
7.1.2 Špecifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá návrhom
<i>Názov služby</i>
Peňažný príspevok na opatrovanie. Poskytovanie finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou z kapitoly MPSVR SR obciam a neverejným poskytovateľom týchto sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou formou - spolufinancovanie tejto sociálnej služby zo štátneho rozpočtu v záujme cenovej dostupnosti a udržateľnosti.
<i>Platná právna úprava, na základe ktorej je služba poskytovaná (ak ide o zmenu existujúcej služby)</i>
§ 40 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia § 71 ods. 6, § 78a. § 79 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov
<i>Subjekt, ktorý je na základe platnej právnej úpravy oprávnený službu poskytovať</i>
Upsvar MPSVR SR
7.1.3 O aký vplyv na službu verejnej správy ide?
<i>Priamy vplyv (popíšte)</i>
Peňažný príspevok na opatrovanie podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia bude zrušený a nahradený príspevkom na pomoc pri odkázanosti poskytovaným pre odkázanú osobu s jeho účelovým určením v rámci rozsahu možnej neformálnej starostlivosti a formálnej starostlivosti podľa tohto zákona.
<i>Nepriamy vplyv (popíšte)</i>
Poskytovaním príspevku na pomoc pri odkázanosti odkázaným osobám, ktoré sú cieľovou skupinou osôb pri poskytovaní ambulantných sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, účelovo určeným aj na platenie úhrady za poskytovanú sociálnu službu v týchto zariadeniach sociálnych služieb, sa nahrádza doterajšie prispievanie zo strany štátu na tieto sociálne služby prostredníctvom poskytovania finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou z kapitoly MPSVR SR obciam a neverejným poskytovateľom týchto sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
7.2 Vplyv služieb verejnej správy na občana
7.2.1 Náklady
<i>Zníženie priamych finančných nákladov</i>
Bez vplyvu
<i>Zvýšenie priamych finančných nákladov</i>
Bez vplyvu
<i>Zníženie nepriamych finančných nákladov</i>
Bez vplyvu
<i>Zvýšenie nepriamych finančných nákladov</i>
Bez vplyvu

7.2.2 Časový vplyv
<i>Zvýšenie času vybavenia požiadavky (popíšte)</i>
Bez vplyvu
<i>Zníženie času vybavenia požiadavky (popíšte)</i>
Bez vplyvu
7.2.3 Ktorá skupina občanov bude predloženým návrhom ovplyvnená? <i>Špecifikujte skupinu občanov, ktorá bude návrhom ovplyvnená (napr. držitelia vodičských oprávnení). Aká je veľkosť tejto skupiny?</i>
- Fyzické osoby opatrované v rámci príspevku na opatrovanie - veľkosť skupiny je 77 961 osôb k septembru 2025 - Fyzické osoby poberajúce v súčasnosti peňažný príspevok na opatrovanie (neformálni opatrovatelia) – veľkosť skupiny je 75 756 osôb k septembru 2025 - Prijímatelia ambulantných a terénnych sociálnych služieb podmienených odkázanosťou (17 080 k septembru 2025) a žiadatelia o tieto sociálne služby (2 071 k septembru 2025) Všetky fyzické osoby potenciálne odkázané na pomoc inej fyzickej osoby v roku 2027, ktoré budú s odhadom využívať príspevok na pomoc pri odkázanosti – cca 100 000 osôb.
7.2.4 Vyplývajú z návrhu pre občana pri vybavení svojej požiadavky nové povinnosti alebo zanikajú už existujúce povinnosti?
<i>Nové povinnosti (identifikujte)</i>
Prijímateľom príspevku na pomoc pri odkázanosti, žiadateľom o tento príspevok a neformálnym opatrovateľom vzniká oznamovacia povinnosť nahlasovania údajov o poskytovanej neformálnej a formálnej starostlivosti a ich zmeny do evidencie tejto starostlivosti vedenej Upsvar. Zápis do tejto evidencie je právnou podmienkou pre vykonávanie neformálnej starostlivosti a formálnej starostlivosti na účely zákona a pre vznik nároku na výplatu príspevku na pomoc pri odkázanosti. Súčasne je upravená povinnosť odkázanej osoby, žiadateľa o príspevok a neformálneho opatrovateľa oznamovať úradu vybrané údaje evidencie a ich zmeny v lehotách, ktoré umožňujú na tieto zmeny a údaje reagovať zo strany úradu v čo najkratšom čase ich zohľadnením vo výplate príspevku na pomoc pri odkázanosti (do troch, resp. 8 dní po príslušnej skutočnosti). Údaje, ktoré Upsvar získava pri výkone vlastnej pôsobnosti a z dostupných informačných systémov tieto osoby nebudú nahlasovať. Prijímateľom príspevku na pomoc pri odkázanosti a žiadateľom o tento príspevok vzniká povinnosť preukazovať s mesačnou periodicitou zaplatenú úhradu za formálnu starostlivosť, na ktorú sa prispieva vyplatením PPO odkázanej osobe určeným spôsobom tejto výplaty (do piateho dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca). Z príjmu neformálneho opatrovateľa z odmeny za neformálnu starostlivosť, platenej odkázanou osobou z jej príjmu z príspevku na pomoc pri odkázanosti, sú spojené súvisiace nároky neformálneho opatrovateľa pri platení dane z príjmu, verejnom zdravotnom poistení a sociálnom poistení so súvisiacou povinnosťou preukazovania poskytovania tejto neformálnej starostlivosti, obdobia jej trvania a rozsahu pri uplatňovaní týchto nárokov. Prechodné ustanovenia zákona zabezpečujú plynulý prechod z doterajšej právnej úpravy existencie právnych vzťahov s poberaním peňažného príspevku na opatrovanie a poskytovaním, resp. žiadosťami o poskytovanie sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s ambulantnou formou ich poskytovania do režimu neformálnej starostlivosti a formálnej starostlivosti s využitím potrebných údajov z informačného systému verejnej správy a so začatím konania vo veci príspevku na pomoc proti odkázanosti z vlastného podnetu úradu, v záujme kontinuálneho prechodu dotknutých osôb na nároky podľa novej právnej úpravy s čo najmenším administratívnym zaťažovaním dotknutých osôb.
<i>Zanikajúce povinnosti (identifikujte)</i>

Zaniká povinnosť poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie preukazovať výšku svojho príjmu so zárobkovej činnosti, nakoľko výkon neformálneho opatrovania nebude limitovať možnosť a rozsah výkonu inej zárobkovej činnosti.

7.3 Vplyv na procesy služieb vo verejnej správe

7.3.1 Ktoré sú dotknuté subjekty verejnej správy?

Ktoré subjekty verejnej správy sú účastné procesu poskytnutia služby?

- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny,
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

7.3.2 Vyplývajú z návrhu pre orgán verejnej správy pri vybavení požiadavky nové povinnosti alebo zanikajú už existujúce povinnosti?

Nové povinnosti (identifikujte)

Vzniká pôsobnosť úradov práce sociálnych vecí a rodiny v prvom stupni a pôsobnosť Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v druhom stupni rozhodovať v správnom konaní vo veci príspevku na pomoc pri odkázanosti, viesť evidenciu neformálnej a formálnej starostlivosti a vykonávať kontrolu pri dodržiavaní zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Do pôsobnosti MPSVR SR vykonávanej prostredníctvom Inšpekcie v sociálnych veciach pribudne dozor nad dodržiavaním zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc v rozsahu pri poskytovaní neformálnej starostlivosti, takýmito povinnosťami budú osobitne také, ktoré vplývajú na kvalitu, obsah a rozsah neformálnej starostlivosti o odkázanú osobu.

Zanikajúce povinnosti (identifikujte)

Zrušuje sa pôsobnosť úradov práce sociálnych vecí a rodiny v prvom stupni a pôsobnosť Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v druhom stupni vo veci peňažného príspevku opatrovanie.

Zrušuje sa pôsobnosť MPSVR SR poskytovať finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou ambulantnou formou obciam a neverejným poskytovateľom sociálnych služieb.